

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.391/2025/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe eljáró képviselő: dr. Tordai Gábor kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Rendőrség1 (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Ökrös Csaba jogi előadó
A per tárgya:	túlszolgálat ellenértékének megfizetése iránt indított közszolgálati jogviszonnyal összefüggő közigazgatási jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (21. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 52.K.704.146/2024/20. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 70.000 (hetvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A hivatásos állományú felperes az alperes Igazgatóság1 Alosztály1ának állományában szolgálatparancsnokként teljesített szolgálatot; a beosztásának ellátására 2021. augusztus 1. és 2024. július 31. napjai közötti időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) szolgálati kutyával került sor, amelynek elhelyezéséről, etetéséről, ápolásáról – az alperesi munkáltató tudomásával – ő gondoskodott. A felperes lakóhelye a szolgálatteljesítési helytől számítva 2024. január 5. napjáig 10 km, azt követően 42 km távolságra volt; a szolgálati kutyával – saját gépjárművel – minden szolgálat kezdetén onnan indultak és a szolgálat végén oda érkeztek.

[2] Az alperes a kutya szállításával kapcsolatos időt – mint előkészítő és befejező tevékenységet – szolgálatteljesítési időként nem vette figyelembe, arra tekintettel a felperes részére illetményt nem fizetett.

[3] A felperes szolgálati panaszában sérelmezte, hogy az alperes a szolgálatteljesítési idő tartamába a lakóhely és a szolgálati hely között utazással eltöltött időt nem számította be; továbbá a munkáltató érdekkörében felmerült, de a saját gépjárműhasználathoz kapcsolódó, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) által meghatározott norma szerinti üzemanyag költséget nem térítette meg.

[4] A szolgálati panaszt az alperes parancsnoka a határozat1 számú határozatával – megalapozatlanságra hivatkozással – elutasította.

A kereset és védírat

[5] A felperes keresetében az alperest a perbeli időszakot érintő – késedelmi kamattal növelt – 2.152.248 forint túlszolgálat ellenértéke, valamint 559.519 forint költségtérítés megfizetésére kérte kötelezni. A keresetének jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 134. § (1) bekezdését, 139. § (1) bekezdését, 169. § (1) bekezdés b) pontját, 350. § (4) bekezdését, valamint a hivatásos állomány tagjainak szolgálatteljesítési idejéről és a szolgálati időrendszerekről szóló 10/2015. (VII. 6.) ORFK utasítás (a továbbiakban: 10/2015. ORFK utasítás) 2. b) pontját jelölte meg. A szolgálati panaszában foglalt érvelését fenntartva hivatkozott arra, hogy a szolgálati kutya szolgálatteljesítési helyre és otthonába szállítása, továbbá annak etetése, ápolása a szolgálatteljesítési időbe beszámít, ezért minden egyes utazással és a felsorolt egyéb tevékenység ellátásával túlszolgálati ideje keletkezett. Az általános munkajogi szabály szerint a munkavégzéshez szükséges előkészítő és befejező munkálatok, illetve a munkafolyamatok

átadása-átvétele a napi munkaidő részét képezik; előkészítő vagy befejező tevékenységen minden olyan feladatot érteni kell, amit a munkavállaló munkaköréhez kapcsolódóan szokás szerint és rendszeresen külön utasítás nélkül is köteles ellátni. Ezek közös jellemzője, hogy a munkavállaló feladatainak részét képezik, a munkakörhöz kapcsolódnak, rendszerek, külön elrendelést, utasítást nem igényelnek. Az útiköltségtérítés iránti követelése tekintetében hivatkozott arra, hogy a hivatásos állomány tagja részére a szolgálati feladat ellátásával kapcsolatban indokoltan felmerült költséget meg kell téríteni. Tekintettel arra, hogy a szolgálati kutya munkába- és hazaszállítása az alperes érdek- és feladatkörében merült fel, ami ráadásul a saját tulajdonát képező személygépkocsival történt, így annak teljes költsége az alperest terheli. A költségei számításánál a NAV által meghatározott üzemanyagárakat, a gépjármű fogyasztási normáját, valamint a lakó- és szolgálatteljesítési helyének távolságát vette figyelembe.

[6] Az alperes védirtában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját vitatva. Tévesnek tartotta a kutyaszállítás időtartamának szolgálatteljesítési időként (előkészítő-, illetve befejező tevékenységként) való értelmezhetőségét; álláspontja szerint az akkor lenne figyelembe vehető, ha a szolgálati kutya lakóhelyen történő tartását a munkaköri leírásban előzetesen rögzítették volna és a felperest a kutya otthoni tartására kifejezetten kötelezte volna.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 2.152.248 forint túlszolgálat ellenértéke és 559.519 forint költségtérítés megfizetésére kötelezte. Döntését a Hszt. 102. § (1) bekezdés a) pontjára, 103. §-ra, a 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pontjára, valamint a Rendőrség Kutyás Szolgálati Szabályzatáról szóló 36/2020. (XII. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Kutyás szabályzat) 93., 95-96., 150-152. pontjaira alapította; az ítéletének meghozatalakor a Kúria Kf.VII.39.521/2020/4. és Kf.VII.39.748/2020/4. számú eseti döntéseiben foglaltakat irányadónak tekintette. Abból indult ki, hogy amennyiben a szolgálati kutya nem a szolgálatteljesítési helyen, hanem a hivatásos állomány tagjának lakóhelyén van tartva, akkor azt minden szolgálat alkalmával a szolgálatteljesítési helyre kell juttatni, ami a kutyával szolgálatot teljesítő személy munkaköri kötelezettsége. A perbeli esetben nem annak volt jelentősége, hogy a felperes az alperestől arra utasítást kapott-e, hogy a szolgálati kutyát a lakóhelyén tartsa és azt a tartási- és szolgálati helye között szállítsa, hanem annak, hogy a szolgálat ellátása a kutya jelenléte nélkül elképzelhetetlen, annak szállítása a felperes beosztása ellátásához tartozó lényeges körülmény, ennél fogva az arra fordított időt a szolgálatteljesítési idő tartamába be kell számítani. Miután a túlszolgálat ellenértéke iránti keresetet – a fentiek okán – a jogalapjában megalapozottnak találta, és azt az alperes összecszerűségében nem vitatta, így e jogcím tekintetében a kereset szerint marasztalta. Az útiköltségtérítés megfizetése iránti igényt arra hivatkozással tekintette megalapozottnak, hogy az előkészítő és befejező tevékenységre fordított munkavállalói költséget a munkáltatónak teljes egészében meg kell térítenie. Figyelemmel arra, hogy az alperes a kereset összecszerűségét e körben sem vitatta, e jogcím tekintetében szintén marasztaló döntést hozott.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[8] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását; másodlagosan annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte; e körben a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 86. § (1) bekezdésének, 99. § (3) bekezdésének, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdésének, a Hszt. 102. §-103.§-ának, a 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pontjának, valamint a Kutyás szabályzat 152. pontjának megsértésére és téves jogi értelmezésre hivatkozással. A Kp. 99. § (1) bekezdésére utalással a szolgálati idő előkészítő és befejező tevékenységre vonatkozó megállapításai kapcsán kifogásolta, hogy a törvényszék ítélete a Kúria által közzétett Mfv.II.10.084/2016/4. számú döntéstől jogkérdésben eltér. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szolgálati kutya ápolására, etetésére, gondozására fordítandó idő kérdésköre tekintetében a tényállást a döntéshozatalhoz szükséges és elégséges mértékben nem tárta fel; a keresetet nem merítette ki; az indokolási kötelezettségének sem tett eleget: a bizonyítékok közül egyeseket kiemelten, másokat teljes egészében figyelmen kívül hagyva értékelt. Vitatta az elsőfokú bíróság azon megállapításának helytállóságát, miszerint amennyiben a felperes beosztásának ellátása szolgálati kutyával történik, a kutya szállítása külön utasítás hiányában is munkaköri kötelezettségének tekinthető; az a beosztás ellátásához tartozó lényeges körülmény, a számára tényleges munkát jelent, így annak időtartamát szolgálati időként (előkészítő és befejező tevékenységként) figyelembe kell venni. Azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság a Kúria Kf.VII.39.521/2020/4. és a Kf.VII.39.748/2020/4. számú döntéseit azok alapvető különbözősége, a releváns körülményben eltérő tényállásai okán a perbeli esetben nem tekinthette volna irányadónak; a hivatkozott ítéletekben az előkészítő és befejező tevékenység fogalma nem szerepel; az elsőfokú bíróság a Hszt. 103. §-a és az általános munkajogi szabályozás alapján vonta le azt a következtetést, hogy a hivatásos állomány tagjának munkavégzési kötelezettsége a munkaköréhez kapcsolódó előkészítő és befejező munkák elvégzésére is kiterjed. A Hszt. és a végrehajtására kiadott jogszabályok kógenssek, ahogyan azt a Kúria az Mfv.II.10.084/2016/4. számú ítélete [18] bekezdésében is rögzítette; azok kiterjesztő értelmezése tilos. A Hszt. kifejezetten kógens jellegére vonatkozó kúriai megállapítással ellentétes az a gyakorlat, ami a hivatásos jogviszonyra vonatkozó jogszabályok által nem szabályozott jogintézményeket – a foglalkoztatásra irányuló más jogviszonyokat szabályozó jogszabályok analógiájára – von a Hszt. szabályozási rendszerébe. A hivatásos szolgálatot teljesítők jogviszonyának sajátos (katonai) jellegéből adódóan a feladatellátás számos területen kívánja meg olyan körülmények kialakítását, amelyeket a jogalkotó kifejezetten (szándékosan) nem kívánt a szolgálatteljesítési idő részévé tenni. A Hszt. rendelkezései ezért nem tartalmazznak a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényhez (a továbbiakban: Mt.) hasonló, az előkészítő- és befejező tevékenységre vonatkozó rendelkezéseket. Az elsőfokú bíróság az ítéletét a körben nem indokolta meg, hogy a felperes a rendelkezésre állási kötelezettségének a szolgálati kutya szállítása során valójában nem tett eleget; ugyanis álláspontja szerint a tényleges feladatellátás csak akkor kezdődhetett el, amikor a felperes a szolgálatteljesítési helyére megérkezett; azt megelőzően számára utasítást adni nem lehetett, így az utazással eltöltött idő szolgálatteljesítésnek semmiképpen nem minősül. A fenti álláspontot erősítik a munkaidő szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 2. cikk 1. és 2. pontjaiban foglaltak is. A kutya etetésére, gondozására, ápolására

szánt időt a felperesnek heti 4 óra összefüggő időtartamban kiadta, továbbá ezen időtartamok a munkafolyamatba beépítésre kerültek: a szolgálatteljesítés kezdetén és végén volt lehetősége 30-30 perc időtartamban a kutyával foglalkozni. Hivatkozása szerint a felperes követelése a Hszt. 3. és 4. §-ában rögzített rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe és a joggal való visszaélés tilalmába is ütközik, továbbá sérti az együttműködési és tájékoztatási kötelezettség szabályait.

[9] Másodlagos fellebbezési kérelme kapcsán kifejtette, hogy a munkába járás költségeit a költségtérítéstől eltérően kell kezelni; az utazást, mint munkába járást és mint a szolgálati feladat ellátását el kell különíteni. Az első esetben a költségtérítés alapja a Hszt. 169. § (3) bekezdése és a munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 39/2010. Korm. rendelet), a második esetben a Hszt. 169. § (1) bekezdés b) pontja. A rendelkezésre álló adatok alapján a felperes a saját gépjármű szolgálati célra történő használatára engedéllyel nem rendelkezett. A belügyi szervek jármű szabályzatáról szóló 22/2022. (XII. 16.) BM utasítás (a továbbiakban: BM utasítás) 2. § b) pontja szerint az utasítás tárgyi hatálya kiterjed a minisztérium és a belügyi szerv munkavállalóinak saját tulajdonú járművére a hivatali, szolgálati célú igénybevétel vonatkozásában. A BM utasítás 65. § (1) bekezdése kimondja, hogy a szolgálati feladatok ellátásához a munkáltatói jogkört gyakorló vagy az általa felhatalmazott vezető az általa meghatározott költségvetési keret erejéig, a munkáltató költségtérítése ellenében engedélyezheti a munkavállalónak a saját tulajdonú jármű használatát a 8. számú mellékletben foglaltak szerint. A BM utasítás tehát egyértelműen fogalmaz, amikor a saját tulajdonú jármű használatát szolgálati feladat teljesítéséhez köti, amelyhez további feltételként szabja az engedéllyel való rendelkezést.

[10] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Rámutatott, hogy kizárólag az a tényyszerűség bír relevanciával, miszerint adott munkavállaló (hivatásos állományban álló) a munkáltató által ismerten és elvártan végez-e olyan tevékenységet, ami a jogviszonyával összefüggően munkaidőnek (szolgálatteljesítési időnek) számít, illetve ami ellentételezésre jogosítja. Mindezek kizárják a joggal való visszaélését is. Ezen feladatok tételes felsorolása egy munkajogi jogszabályban vagy akár egy normában egyébként sem lehetséges, így a munkaidő (szolgálatteljesítési) kógens felsorolásának hiányára vonatkozó hivatkozás alaptalan; az alperes alaptalanul hivatkozik így ennek Hszt.-beli hiányára, ez ugyanis alapvetően nem jogszabályból fakad (maximum egyértelműsíti már jelenleg az Mt.), hanem a végzett munka fogalmába tartozik bele annak előkészítő és befejező mozzanata is, és így válik a munkaidő részévé. A Hszt. 102.§-103.§-ai rendezik az állomány tagjának szolgálatteljesítési kötelezettségét; a kutyás szolgálatot ellátó személyek szolgálati feladata a szolgálati kutya rendelkezésre állítása, fizikai jelenlétének és felkészültségének biztosítása. Mindezek olyan szolgálati feladatok, amelyek a napi szolgálatteljesítési idő részét képezik, a 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pont alapján ugyanis a napi szolgálatteljesítési idő a szolgálatteljesítés napján (napjain) munkavégzéssel (szolgálat teljesítésével) töltött idő. A szolgálati kutya tartásának körülményei, elhelyezésének vizsgálata, annak tényyszerűségének ismerete a munkáltató érdek- és feladatkörébe tartozik, így neki nem volt lehetősége önkényesen eldönteni, hogy a szolgálati kutya tartása milyen módon valósuljon meg. A másodlagos fellebbezési kérelemmel összefüggésben előadta, hogy az elsőfokú ítélet e körben a Hszt. 169. § (1) bekezdés b) pontján alapul, így az alperes munkába járás költségeivel és annak szabályozásával kapcsolatos okfejtése irreleváns.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[11] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[12] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló peradatok alapján helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetése okszerű, érdemi döntése helytálló; azzal az ítéltábla egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben az alábbiakat emeli ki.

[13] Az alperes fellebbezésében eljárásjogi és anyagi jogi kifogásokat is megfogalmazott. Az ítéltábla elsőként az eljárásjogi érveket vizsgálta.

[14] Megállapította, hogy az alperes az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiányossága és az indokolási kötelezettség elmulasztása sérelmével összefüggésben jogszabálysértést nem jelölt meg. A Kp. 100. § (1)-(2) bekezdésében foglalt együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A tartalmi elemek bármelyikének hiánya vagy fogyatékossága esetén ugyanis a másodfokú bíróság nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzszt módon megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a jogerős határozatot jogszabálysértőnek tartja. Emellett a fellebbezési kérelem e tartalmi elemei meghatározzák a fellebbezési eljárás tartalmi és perjogi kereteit is [Kúria Kfv.VII.37.422/2020/8. – Bírósági Határozatok Gyűjteménye (a továbbiakban: BHGY) K-KJ-2020-404, Kfv.VII.37.651/2020/6. – BHGY K-KJ-2020-385]. A Kp. 99. § (1) bekezdése értelmében fellebbezést jogszabálysértésre, illetve a Kúriának a BHGY-ben közzétett határozatától (a továbbiakban: a Kúria közzétett határozata) jogkérdésben való eltérésre hivatkozással lehet előterjeszteni; jogszabálysértésre hivatkozás esetén a hivatkozásnak konkrétan kell lennie; a jogszabálysértés ténye mellett a megsértett jogszabályhelyet is meg kell jelölni. Az alperes fellebbezési érveléséből csak azon hivatkozásokat lehetett vizsgálni, amelyekhez – konkrét jogszabályhelyet megjelölve – jogszabálysértést is társított. A Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja a fellebbezést megalapozó jogszabálysértést a jogszabályhely pontos megjelölésével éppen azért követeli meg, mert ez képezi később a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság eljárásának korlátait, amit csak a hivatalból vizsgálendő kérdések törhetnek át. A másodfokú bíróság a tartalmilag körülírt, de konkrétan meg nem jelölt jogszabálysértés alapján vizsgálatot nem folytathat. Ennélfogva az alperesnek a tényállás hiányos, téves megállapításaira és az indokolási kötelezettség megszegésére történő hivatkozása nem foghatott helyt.

[15] A másodfokú bíróság az alperes Kp. 86. § (1) bekezdésének megsértésére utaló fellebbezési érvelését szintén nem fogadta el, ugyanis a kereset elsőfokú bíróság általi

kimerítésének hiánya kapcsán részletes tényelőadást nem tett, e körben konkrét hivatkozása nem volt, így ezen érv megalapozottságának vizsgálata a másodfokú eljárás tárgyát ugyancsak nem képezhette.

[16] Az alperes fellebbezésében lényegében a törvényszék által alaposnak ítélt a szolgálati kutya szállítási idejének szolgálatteljesítési időként való elismerésére vonatkozó téves következtetést állította, e körben eljárási jogszabálysértésként a Pp. 279.§-t, anyagi jogszabálysértésként a Hszt. 102.§-103.§-ait jelölte meg; valamint a Kúria Mfv.II.10.084/2016/4. számú ítéletének [18] bekezdésétől jogkérdésben való eltérésre hivatkozott.

[17] A másodfokú bíróság a fellebbezés érdemi felülbírálata során az alperes által (az irányadó jogszabályhely megjelölésének elmulasztása miatt) eredményesen nem vitatott és az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást vette alapul. Megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítást a szükséges terjedelemben lefolytatta, hatályon kívül helyezést indokoltá tévő lényeges eljárási szabálysértést nem követett el.

[18] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által levont, a Hszt. 102. § (1) bekezdés a) pontját, 103. §-át és a 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pontját érintő jogkövetkeztetésekkel egyetértett, továbbá a BHGY-ban a Kúria által közzétett Kf.VII.39.521/2020/4. és Kf.VII.39.748/2020/4. számú ítéletektől sem kívánt eltérni. Elfogadta azon ítéleti érvelést, miszerint a felperes beosztása a munkaköri leírás, valamint a Kutyás szabályzat 95.-96. pontjai alapján a szolgálati kutyával együttes feladatellátást feltételezett. Az alperes fellebbezésében tévesen állította, hogy a hivatkozott kúriai döntések és a perbeli tényállás releváns, lényegi kérdésekben eltérő. Az ügyszabálysértés mind a jogszabályi környezet [Hszt. 102-103.§-ai, 10/2015. ORFK utasítás 2. b) pont] fennállása, mind pedig a felperes beosztásának azonossága miatt megállapítható volt. A Kúria a figyelembe vett, precedensképes döntéseiben a felperes szolgálati beosztására és munkakörére nézve állapította meg, hogy esetében a szolgálati kutya szolgálati helyre, majd onnan a lakóhelyre történő hazaszállítása a szolgálatteljesítés elengedhetetlen előfeltétele volt. E lényeges körülmény miatt a szállítás időtartama – a felperes beosztásához rendelt – a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező feladatnak minősül. A Kúria ezen döntéseiben kimondta, hogy a bíróság a munkaköri leírás helyes értelmezésével okszerűen jutott arra a megállapításra, hogy a felperes beosztásában a szolgálatteljesítés kutyával történik, ezért a kutyaszállítás elvégzése külön utasítás nélkül is a munkaköri kötelezettsége. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy a beosztási feladat szerint a kutyával való szolgálatteljesítésnek van jelentősége, nem pedig annak, hogy a felperesnek a munkaköri leírásában rögzítettek szerint kellett az otthonában tartania a kutyát, vagy annak, hogy rendeltek-e hozzá szolgálati gépjárművet. A másodfokú bíróság kiemeli továbbá, hogy a kutya tartására a rendőrségi elhelyezési körleten kívül a felperes lakóhelyénél szolgáló ingatlanban az alperesre kötelezően irányadó Kutyás szabályzat mint közjogi szervezetszabályozó eszköz rendelkezései alapján került sor. Miután annak ellenkezőjét az alperes maga sem állította, a kutya elhelyezése biztonságos volt, az őrzés feltételeinek maradéktalanul megfelelt. A szolgálati kutya rendőrségi elhelyezési körleten kívüli tartásának engedélyezése hallgatólagosan megtörtént, annak ellenkezőjét az alperes az eljárás során úgyszintén nem igazolta; mint ahogyan azt sem, hogy annak bekövetkezésére kizárólag a

felperes akaratából került sor. Az ítéltábla egyebekben megjegyzi, hogy írásbeli engedély beszerzését jogszabály egyébként sem írta elő.

[19] Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a munkakörhöz kapcsolódó előkészítő és befejező munka elvégzésére; a jogszabályok helyes alkalmazásával a perbeli tényállás alapján okszerű megállapítást tett arra vonatkozóan is, hogy amennyiben a szolgálatteljesítés kutyával történik, a kutyaszállítás időtartama nem úti idő, hanem szolgálatteljesítési időnek (előkészítő, illetve befejező tevékenység) minősül. A felperes tényleges szolgálati feladatellátása, így a szolgálatteljesítési ideje tehát akkor kezdődött, amikor a kutya szállítását megkezdte, illetve akkor fejeződött be, amikor annak szállítását befejezte, ami a perbeli esetben a felperes lakóhelye és a szolgálatteljesítés helye közötti szállítási időt jelentette. Mindez független attól, hogy a Hszt. szabályozása alapvetően kógens, mivel a bírói gyakorlat a szolgálatteljesítési idő mikénti értelmezését már több határozatában kifejtetten elvégezte.

[20] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a Kf.VII.39.748/2020/4. számú ítélet [27]-[28] bekezdései szerint „[a jogvita elbírálása során nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a munkaidő fogalmát – a Hszt. hatálya alatt foglalkoztatottak tekintetében is – a munkaidő szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelv (Irányelv) 2. cikk 1. és 2. pontja határozza meg. Az Irányelv alkalmazásában munkaidő az az időtartam, amely alatt a munkavállaló dolgozik, a munkáltató rendelkezésére áll, tevékenységét vagy feladatát végzi a nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően, míg pihenőidő az az időtartam, amely nem minősül munkaidőnek. A „munkaidő” és a „pihenőidő” fogalmát nem szabad a különböző tagállami szabályozások előírásainak megfelelően értelmezni, mivel ezek közösségi jogi fogalmak, amelyeket objektív jellemzők alapján kell meghatározni az Irányelv rendszerének és céljának figyelembevételével (Jaeger C-151/02., Dellas C-14/04.). Az EUB gyakorlata szerint, ha egy adott időszakra megállapítható, hogy az alatt a munkavállaló a munkáltatója rendelkezésére állt, vagy munkát végzett, azt munkaidőnek kell tekinteni (Simap C-303/98.; Jaeger C-151/02.; Pfeiffer C-397/01.; Dellas C-14/04.). Az EUB a Tyco ügyben hozott C-266/14. számú ítéletében kifejtette, hogy a lakóhely, valamint a munkáltató által kijelölt első és utolsó ügyfél közötti mindennapos utazással töltött idő is munkaidőnek minősül, ha a munkavállalók nem rendelkeznek állandó vagy szokásos munkavégzési hellyel. Ez alatt az idő alatt ugyanis a munkavállalónak olyan helyzetben kell lennie, amelyben jogilag köteles munkáltatója utasításait teljesíteni, és számára a tevékenységét gyakorolni, azaz a munkáltatója rendelkezésére áll, és nincs lehetősége arra, hogy szabadon rendelkezzen idejével, valamint a magánügyével foglalkozzon. Az elsőfokú bíróság a tényállás alapján a felperes szolgálati beosztására és munkakörére nézve állapította meg, hogy a szolgálatteljesítés elengedhetetlen előfeltétele volt a szolgálati kutya szolgálati helyre történő bevitele és hazavitele. E lényeges körülmény miatt a munkaköréhez rendelt, a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező feladatnak minősül a szolgálati kutya szállítási időtartama a lakóhely és a szolgálatteljesítési hely között”.

[21] Az ítéltábla rámutat továbbá, hogy a szolgálati kutya etetésével, gondozásával, ápolásával eltöltött idő a túlszolgálat elvi lehetőségének fennállását szintén felveti, azonban a perbeli esetben ezen időtartamok vizsgálatát az elsőfokú bíróság valóban nem végezte el, amely hiányosság – a kereset összesszerű vitatásának hiányában – az érdemi döntésre

kihatással nem volt. A kutya szállításával kapcsolatos tevékenység ellátása ugyanis a felperes számára már önmagában túlszolgálatot eredményezett, amelynek ellentételezése az alperes kötelezettsége.

[22] Az ítéltábla nem fogadta el az alperes másodlagos fellebbezési kérelemmel kapcsolatban kifejtett érvelését sem, hiszen annak jogalapját a Hszt. 169. § (1) bekezdésének b) pontja, nem pedig ugyanazon § (3) bekezdése és a 39/2010. Korm. rendelet képezte, mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság is helyesen utalt. Az alperes fellebbezésében a kereseti kérelmek összecszerűségét nem vitatta, így azok másodfokú bíróság általi vizsgálata szükségtelennek mutatkozott.

[23] A másodfokú bíróság megállapítása szerint a fellebbezésben felhívott Mfv.II.10.084/2016/4. számú kúriai ítélet (BHGY K-MJ-2016-242) – ügyazonosság hiányában – a perbeli tényállásra nem alkalmazható, tekintettel arra, hogy abban a Kúria más jogszabályi környezet (régí Hszt.) vizsgálata alapján, a rendelkezési állomány alatti szabadság iránti kereset tárgyában hozott felülbírálatá körében járt el.

[24] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

[25] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (3) bekezdésére, 3. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint (4) bekezdésére figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére tekintettel megfelelőnek ítélte.

[26] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért az Itv. 39. § (1) bekezdése szerinti illetékalap után az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint számított (216.941 forint) fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[27] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[28] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. február 17.

dr. Kecskés Zsófia s.k.
a tanács elnöke

dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.
előadó bíró

dr. Farkas Ervin s.k.
bíró